

پره‌نسیپه‌کانی په‌یوه‌نای

نه‌گه‌ن خودا

په‌پره‌وی به‌قوتابی کردن

و. قه‌شه زاگروس سه‌عید عه‌لی

Jüngerschafts-Prinzip Heft 2 kurdisch sorani

پره‌نسیپه‌کانی په‌یوه‌ندی له‌گه‌لّ خودا

په‌یره‌وی به‌قووتابی کردن

Tel: 2240797

E-mail: kurdzmanchurch@gmail.com

پوهنځی زبانه پوهنځی

د زبانه پوهنځی

د زبانه پوهنځی

پوهنځی کانی په یوه نډی

ناماده کړنډی: د. سامح موريس

وهر گيراني: قهشه زاگروس سه عيد عهلی

د زبانه پوهنځی

ناوہرؤك

- ۵ پيشه کی
- ۷ باوہر
- ۱۳ پرسياره کانی جيٺه جيٺو ڪرڊن له باوہر دا
- ۱۵ خوشه ويستی
- ۲۵ پرسياره کانی جيٺه جيٺو ڪرڊن له خوشه ويستی دا
- ۲۸ هیوا
- ۳۶ پرسياره کانی جيٺه جيٺو ڪرڊن له هیوا دا

باوهر خوشهويستی هیوا

﴿١ کو ١٣ : ١٣﴾ جا ئه وهی دهمینته وه باوهر هیوا و خوشهويستی،

ئهمانه سی شتن، بهلام خوشهويستی لهههموویان مهزنتزه ﴿﴾

﴿کۆلو ١ : ٤ ، ٥﴾ چونکه ههواتی باوهرتان به عیسی مەسیح پیمان گەشت له گەل

ئهو خوشهويستی ههتانه بهرامبەر ههموو خوشک و برایانی پیروژ، له پیناوی ئهو

هیوایی خودا ئامادهی کردوه بوتان له ئاسمان... ﴿﴾

﴿١ تس ١ : ٣﴾ ههمیشه له بهردهم خودای باوک یادی کرداری باوهر و ماندوو بوونی

خوشهويستی و ئارام گرتنی هیواتان له عیسی مەسیحی خودا و هند ده کهین ﴿﴾.

﴿١ تس ٥ : ٨﴾ بهلام ئیمه ی رۆله ی رۆژ با به خه بهر بین، سپهری باوهر و خوشهويستی

له بهر بکهین، کلاوی ئاسنپنی هیوای رزگاری له سهر بکهین ﴿﴾

﴿پۆلسی نیررا له چەندین شوین جهخت له سهر گرنگی ئهم سی کۆله که بناغهیی یه

له په یوه ندیمان له گەل خودا و خەلکی ده کاته وه که ههر یه که له مانه له په پره و کردندا

ده بری دیدو ناوهرۆکن بۆ په یوه ندی﴾.

(أ) باوهر مهرجی ره هایه بۆ په یوه ندی له گەل خودا:

چونکه ئیمه له بهر ههکت ده ژین له گەلیدا که واته باوهر تاکه ئامرازیکه بۆ ئه وهی

به ره هکت و دیاری پیروژ به دهست بهین ههروه ها مۆله تی نیشته جی بوون له وه به ره هکت

ده و ئه مه نده دا به دهست بهین.

﴿عیب ١١ : ٦﴾ بهی باوهر ره زامه ندی خودا به دهست نایدت ، چونکه ئه وهی بهی له

خودا نزیك بیته وه ، دهی باوهری به بوونی ئه وه بهی. ههروه ها باوهری به وه ههیی خودا

پاداشتی ئه وانه ده داته وه که به دوایدا ده گهرین ﴿﴾

(ب) وه خوشهويستی راسپاردهی رها و یاسای خودایی یه له په یوه ندی کاندای:

راسپارده کهش ئه وه یه که خوشهويستیت ههیی چونکه په یوه ندی هاوبه شیکردنه له

خوشهويستی.

وه خوشهويستی ته واکاری شه ریعه ته ، وه خوشهويستی شه دروست ناکات نه بۆ نزیك

نه بۆ دوورترین.

﴿مهت ٢٢ : ٣٦ - ٤٠﴾ مامۆستا ، چ راسپارده یه که مهزنتین راسپارده یه له شه ریعه تدا؟

عیسا وه لاهی دایه وه : ﴿خودا و هند خودات خوش بوی به ههموو دل و ههموو گیان و

ههموو بیرته وه ئهمه مهزنتین و یه کهم راسپارده یه . دوو همیشیان وه که ئه وه وایه : ئه وهی

لێت نزیکه وه که خۆت خوشت بوی : جا شه ریعت و پیغه مبه ران ههموو بهم دوو

راسپارده یه بهندن ﴿﴾

(رۆ ۱۳ : ۱۰) ﴿ئەوێ نزیکه کەوی خوش بوی خراپه بهرامبهری ناکات، ئیتر بهم شیوهیه خوشهویستی دهبیته تهواو کاری ههموو شهریعت﴾.

(ج) وه هیوا ئه و ئاواته په هاییه که تیایدا دهژین:

هیوای دهر کهوتنی رزگار کارمان.. هیوای قوربانی جهسته مان.. هیوای ئاسمانی نوێ و زهوی نوێ که چاکه تیایدا نیشته جی یه.. ئهوه وامان لی دهکات به خوراگریه وه دان به خودا بگراین وه به ههموو هیزیکه وه رابکهین به ره وهیلتی کوتایی زهمانه هه رچهنده ئهم تهنگانه کاتی یه زیاتر و زیاتر بکات ئهوا قورسای شکوێ تاهه تایی دروست دهکات

(رۆ ۸ : ۱۸) ﴿من دلنیام نازاری ئیستا هیچ نیه گهر بهراورد بکری له گهل ئه و شکۆمهندییه له دا هاتوو پیمان راده گهیه نری﴾

(رۆ ۸ : ۲۳) ﴿تهنها ئهمه نا، به لکو ئیمهش که پیشه به ره ی رۆحی پیرو زمان هه یه، به په رۆشه وه چاره پێی ئه وه ده کهین خودا ئیمه به مندالی خوی دابنی، له شمان به خوین بکریته وه﴾

(رۆ ۸ : ۲۵) به لام گهر ئیمه ئاواتی شتیك بخوازین که له بهرده ستمان نیه، ئه وسا به دان به خوگرته وه چاره پێی ده کهین﴾

(فیلیپی ۳ : ۱۰، ۱۱) ﴿ئەوێ مه بهستی منه ناسینی مه سیح و هیزی هه ستانه وه یه تی، ههروه ها به شداری بکه م له نازاری، وهك ئه و بم له مردنی، تاکو گهر بیی بگه م به ناستی هه ستانه وه ی له نیو مردوان﴾

۱- باوەر

(عيب ۱۱) ھەموو بەشە كە

(۲ كۆ ۵: ۷) ﴿چونكە ئىمە بەباوەر دەرژىن نەك بە بىنراو﴾

(رۆ ۱۰: ۱۷) ﴿كەواتە باوەر بەھۆى بىستىن پەيدا دەبى، بىستىنش لە راگەياندى
ووشە كانى مەسىح دىت﴾.

(غەل ۵: ۶) ﴿باوەر بە ھۆى خۆشەويستىھە كاردە كات﴾.

(۲ كۆ ۴: ۱۸) ﴿چونكە ئىمە تەماشای شتە بىنراوە كان ناكەين، بەلكو تەماشای شتە
نەبىنراوە كان دەكەين، چونكە شتە بىنراوە كان كاتىين، بەلام شتە نەبىنراوە كان
ھەمىشەين﴾.

(۲ تىمۆ ۱: ۱۲) ﴿چونكە دەزائىم باوەر بەكى ھەيە، دلنىام خودا دەتوانى پارىزگارى
ئەو شتەم بۆبكات كە بۆى دانام تا ئەو رۆژە﴾.

(۱) ناساندنى باوەر:

۱- باوەر دژى ھۆشمەندى نىە، بەلكو يەكسانكارىكى تەواوھ كە لەرنگەيەوھ
راستى تىدەگەين و پىشوازى لىدەكەين...

۲- بەلام دژى شتە بىنراوەكانە...

(۲ كۆ ۵: ۷) ﴿چونكە ئىمە بەباوەر دەژىن نەك بە بىنراو﴾...

(يۆ ۱۱: ۴۰) ﴿جا عيسا بىي ووت: پىم نەوتى گەر باوەر تەھبى شكۆمەندى خودا
دەبىنى؟﴾ نەك بە پىچەوانەوھ.

- ئەوھش بازدانىكى كوئىرەنە نىە لە ناوتارىكى، بەلكو ھۆشمەندىھە و ئەو شتەيە كە ئەبىت،
تەنھا باوەر دەكەم بەوھى كە نايىنم. چونكە ئەو نەبىنراوھ.

(۲ كۆ ۴: ۱۸) چونكە ئىمە تەماشای شتە بىنراوە كان ناكەين، بەلكو تەماشای شتە
نەبىنراوە كان دەكەين، چونكە شتە بىنراوە كان كاتىين، بەلام شتە نەبىنراوە كان
ھەمىشەين﴾.

۳- تەنھا دان پىنانان نىە بەلكو ژيان و ھەلس و كەوتە.

- ئەمە ئەوھ ناگەيەنى ھەست نەكردن بىي بە ترس و تەنگەژەيى، بەلام متمانە بەخۆبوون
پالئەرى مرقە بۆ ھەنگاوانان وە ژيانىك كە بنىادنرايى لەسەر متمانە بوونت بەئەو.

(رۆ ۱: ۱۷) ﴿ئەوھى بەباوەر بىي تاوان دەبى، دەژى﴾.

(عيب ۱۱: ۸) ﴿بەباوەر كاتى ئىبراھىم بانگكرا بروت بۆ ئەو شوئىنەى دواتر بەمىرات
وھرىدەگرى، گوئىراپەلتى خودا بوو و رۆيشت، ھەر چەندە نەيدەزانى بۆ كوى دەچى﴾.

۴- باوەرمان بەشتە كان و رۆوداوە كان نىە، بەلكو بەكەسايەتەھىكى زىندووھ،
ومتمانەمان بەھەموو ئەو ووشانەيە كە پىمان دەلتى وە ئەو كارانەي كە لە پىناوماندا

دهبكات نهك نهوهی ئیمه دهیلین یاخود دهیکهین.

﴿بهی باوهر رهزانهندی خودا بهدهست نایهت، چونکه نهوهی بیهوی لهخودا نزیك بیتهوه، دهی باوهری بهبوونی نهو ههیی. ههروهها باوهری بهوه ههیی خودا پاداشتی نهوانه دهدهتوه کهداوای نهودهکهن﴾ (عیب ۱۱: ۶)

(۲) ههندی نیشانهی باوهر لهریگهی (عیبرانیه کانهوه بهشی ۱۱)

۱- بهو هویه تیدهگهین:

(عیب ۱۱: ۳) ﴿به باوهر دهزاین ههموو جیهان بههوی ووشهیی نهوهوه دروست بووه، تهناهت ههموو نهو شتانهی دهیبین، لهشتیک هاتوته کایهوه کهوا نایبین﴾.
- مامهله کردنهکانی خودا لهگهلمان: ئیمه لهریگهی باوهرمانهوه بهخودا وکهسایهتی خودا و ریگهی خودا لهروداوهکان تیدهگهین.
- مهبهستی خودا له ژیاتمان: ﴿ئیمه کرداری خوداین، نهو دروستی کردین له عیسای مهسیح دا بو کاری چاکه، نهوهی له پیشا نامادهی کردوه بو مان تالهسهری بوین﴾ (ئهفه ۲: ۱۰).

۲- بههویهوه لهخودا دهترسین نهك له جیهان

(رو ۳: ۱۸) ﴿ترسی خودا له پیش چارهکانیان نه﴾

(۲ کو ۵: ۱۱) ﴿چونکه ئیمه دهزاین ترسی خوداوهند لهدلماندایه﴾

۳- بههویهوه ملکهچین

(عیب ۱۱: ۸) ﴿بهباوهر کاتی ئیراهیم بانگکرا بروات بو نهو شوینهی دواتر بهمیرات وهریدهگری، گوپرایهلی خودا بوو و رویشت، هههچهند نهیدهزانی بو کوی دهچی﴾
- راسپاردهکانی خوداوهند: نمونهی دهر کردنی دهیک، لیبوردن له بهرامهر، وهسازش لهمافهکان

- دهنگی خوداوهند بو ئیمه و بانگهوازهکهی بو ژیاتمان

۴- بههویهوه بایهخ دارترین شتمان پیشکش دهکهن له پیش شته بی بایهخهکاندا.

دوو نمونه:

- ئیراهیم: ﴿بهباوهر ئیراهیم ئیسحاقی کوری پیشکش کرد کاتی که لهتاقی کردنهوهدا

بوو نهوتاقه کورهی به بهلین له خودا وهریگرتبوو﴾ (عیب ۱۱: ۱۷)

- موسا: ﴿بهلای موسا نهو ریسوایی له پیناوی مهسیح چهشتی، نرخیی زیاتر بوو له

گهخینهی میسر، چونکه نهو دهیروانیه پاداشتی خودا﴾ (عیب ۱۱: ۲۶).

- خوڤراگری له کاتی چهوساندنهوه: ﴿ههندیکی تریان تووشی ئازارو سووکایهتی و

بهقامچی لیدان و کووت و زنجیرو بهندیخانهبوون﴾ (عیب ۱۱: ۳۶).

۵- بههویهوه بهلینهکان بهدهست دههین

- به لینه کانیاں به دهست هینا: ﴿به هوی باوه ریان نهوانه توانیوانه:

زالبن به سهر پادشاهییه کان، دادپهروه ری بهینه کایه وه، به لیتی خودا به دهست بهینن،

دهمی شیره کان داجهن ﴿(عیب ۱۱: ۳۳)

- کاری په رجویان نه جامدا: (عب ۱۱: ۳۳)

- له مهترسی وبقه رزگاریان بوو: ﴿ناگری کردار بکوژینه وه، له ژیر تیخی شمشیر

رزگاریان بوو، له کاتی بی هیزی به هیز بن، له مهیدانی شه رین به پالنه وان، له شکری

بیگانه یان راه دوونا ﴿(عیب ۱۱: ۳۴).

- به هیز بوون له لاوازیدا، بوونه پالنه وان له مملانی ی ریحیدا.

(۳) چو نیتی نهمه و نهوشتانه ی له کاری دهخات یا خود په کیده خات:

۱- ناراسته ی تیروانین وروانگه

(زه ۱۶: ۸) ﴿همه میسه خودو ندم له بهر چاوه، نهو له لای دهسته راستمه وه یه، نهو هک باوهم

بی هیز بیت ﴿.

(عیب ۱۲: ۲) ﴿همه میسه سهیری سه روک ی باوهر و تهواو کاره که ی واته عیسای

مه سیحمان ده که ین ﴿.

شته کان - باروودوخ - سهیری خو مان یا خود سهیری که سیتی نهو بکه ین نموونه: چیروکی

په ترؤس و رویشتی به سهر ناردا (مدت ۱۴: ۲۲ - ۳۳)

۲- زانیاریم له باره یه وه

خوشه ویستی یه - به توانایه - دانایه - سه راسته (فیلیپی ۳: ۱۰) ﴿نهوه ی مه بهستی منه

ناسینی مه سیح و هیزی هه ستانه وه یه تی، ههروه ها به شداری بکه م له نازاری، وهک نهویم

له مردنی ﴿

(۲ پت ۳: ۱۸) ﴿به لکو گه شه بکه ین له بهر که ت و ناسینی خودو هند و رزگار که رمان

عیسای مه سیح ﴿

(۲ تیمو ۱: ۱۲) ﴿له پیناوی نهوه نیستا نهم نازارانه ده چیژم، به لام شهرمی پیوه ناکهم،

چونکه ده زانم باوهرم به کی هه یه، دلنیم خودا ده توانی پاریزگاری نهو شته م بو بکات کهوا

بو ی دانام تا نهو روژه ﴿.

۳- توانست

له سهرمه که ریگه ی باوهر هه لیزیرم نهک بینراو

﴿نه گهر هینده ی دنکه خه رته له یهک باوهر تان هه بوایه، بهو کیوه ده لین:

لیره برؤ بو نهوی دهروات، و هیچ شتیک نیه تیایدا بی توانابن ﴿

(مدت ۱۷: ۲۰).

(۴) بقه و مهترسی بی باوهر بوون

۱- ھىچ شتىك بەدەست ناھىيىت لەخوداۋەند (يا ۱ : ۶ ، ۷) ﴿بەلام با بە باۋەر داۋاي بكات و ھىچ گومانى تىادا نەبى، چونكە ئەۋەى گومان دەكات وەك شەپۆلى دەريا وايە بادەبھىيىت و دەبيات. ئەو جۆرە مروڧە نابى بىرلەۋە بكاتەۋە شتىك لەخوداۋەند بەدەست دەھىتى﴾.

(مەر ۶ : ۵ ، ۶) ﴿بەم شىۋەيە نەيتوانى ھىچ كارىكى سەرسوور ھىنەر بكات، تەنھا ژمارەيەكى كەم ى لە خەلكى چاك كردهۋە. ئەۋيش بە دەست دانان لەسەريان سەرى سوورما لە بى باۋەريان. ئىنجا گەرا بەلادى يەكانى دەوروشت و دەستى كرد بەفېر كرنىان﴾.

۲- سووكايەتى كرنە بەخوداۋەندو بە درۆزنى دادەنئىت.
(ژمارە ۱۴ : ۱۱) ﴿خوداۋەندىش بەموساى فەرموو: تاكەى ئەم گەلە سووكايەتيم پى دەكات و تاكەى دانم پىنانن بەھەموو ئەۋنیشانانەى لە نىواناندا كردم؟﴾
(۱ يۆ ۵ : ۱۴) ﴿ئەمەش ئەو متمانەيە كە ھەمانە بەو: گەر بەپى ى وىستى خۆى داۋاي ھەر شتىك بكەين گويمان لى دەگرى﴾.

(۵) ھىزى باۋەر

- قبول كرنى ديارى و بەلئىن: خودا پىرۆز دەكەيت و رېزى لى دەگرى لەبەر چاۋى گەل.

- سەلماندىن و دان پىنانى بەرەكەتى خودايى لەدەستى بەھىزى خوداۋەيە؟
كە پەرچوۋەكان سەرسوور ھىنەرەكان دروست دەكات.

۱- بەباۋەر مەسىح وەكو خوداۋەند و رزگاركار قبول دەكەين - بەھۆيەۋە بى تاوان بوون و ژيانى نوئ بەدەست دەھىن ﴿خودا بەبەرەكەت بەھۆى باۋەرتان رزگارى كردن، ئەمەش لە ئەنجامى ھەولدانى خۆتان نەبوو، بەلكو ديارى خودابوو﴾ (ئەفە ۲ : ۸)
۲- بەباۋەر بەلئىنى رۆح ى پىرۆز قبول دەكەين.

﴿ئەۋەى باۋەرم پى بەھىتى، لەناۋەرۆكيدا روبرارى ئاۋى ژيان دەروات﴾ (يۆ ۷ : ۳۸)

۳- بەباۋەر رېگەى خودا دەگرىنەبەر رۆز لەدۋاي رۆز.

﴿چونكە ئىمە بە باۋەر دەرۆين نەك بە بىنراو﴾ (۲ كو ۵ : ۷).

۴- بەباۋەر ۋەلامى نوپزەكان بەدەست دەھىن: لەپىناۋى خۆماندا - لە پىناۋى خەلكانى دىكە - لە پىناۋى پادشايەتى ئاسمان.

(يا ۱ : ۶ ، ۷) ﴿بەلام با بەباۋەر داۋاي بكات و ھىچ گومانى تىادا نەبىت، چونكە ئەۋەى گومان دەكات وەك شەپۆلى دەريا وايە بەدەبھىيىت و دەبيات ئەو جۆرە مروڧە نابى بىر لەۋبكاتەۋە شتىك لەخوداۋەند بەدەست دەھىتى﴾.

شايه ته كان له باره ی باوه پروه

(یا ۱ : ۶، ۷) ﴿بهلام با به باوه پ داواى بکات و هیچ گومانی تبادا نه بی، چونکه نه وهی گومان ده کات وهك شه پۆلی ده ریا وایه باده یه تیت و ده بیات نهو جوره مرۆشه نابیی بیر له وه بکاته وه شتیك له خودا وه ند به ده ست ده هیئتی﴾

(یا ۵ : ۱۵) ﴿نهو نو یژه ی به باوه پ ده کریت نه خوش چاك ده کاته وه و خودا وه ند هه لی ده سیئته وه، گهر گونا هیکی کرد بیت خودا لی خوش ده بیت﴾

(۱ یۆ ۵ : ۱۴) ﴿ئهمهش نهو باوه پ و متمانه یه یه که هه مانه بهو، گهر به پی ی ویستی خۆی داواى ههر شتیك بکهین گویمان لی ده گرت﴾

(ژماره ۱۴ : ۱۱) ﴿خودا وه ندیش به موسای فهرموو: تاکه ی ئهم گه له سه و کایه تیم پی ده کات و تاکه ی باوه پ پی ناکه ن به هه موو نهو نیشانانه ی له نیواناندا کردم؟﴾

(ژماره ۲۰ : ۱۲) ﴿خودا وه ندیش به موسا و هارونی فهرموو: له بهر نه وه ی باوه پ تان به من نه کرد تا پیرۆزم بکه ن له بهر چاوی نه وه ی ئیسرائیل، بۆیه ئهم کۆمه له نابه نه ناو نهو خاکه ی پیم داو ن﴾

(مهتا ۱۵ : ۲۸) ﴿ئینجا عیسا ووتی: خوشکه، باوه پ تۆ مه زنه، نه وه ی داواى ده کهیت بابۆت بیت. نه وه بوو کچه که ی ده ست به جی چاك بووه﴾

(مهتا ۲۱ : ۲۱) ﴿وه لامي دانه وه: راستیان پی ده لیم: گهر باوه پ تان هه بیت و گومان نه که ن، نهك هه روهك نه وه ی بهم داره م کرد ده توانن بیکه ن، به لکو نه گهر بهو شاخه بلین هه لکه نری و بکه وه ناو ده ریا وه، بهم شیوه یه ده بیت﴾

جا هه موو نهو شتانه ی له نو یژدا به باوه پروه داواى ده که ن، وه ریده گرن﴾

(مه ۵ : ۳۴) ﴿ئینجا عیسا به ژنه که ی ووت: کچم باوه پت بوو چاکی کردیته وه، برۆ دلنیا به، چاك بوو یته وه له نه خۆشه کهت﴾

(مه ۶ : ۵، ۶) ﴿بهه م شیوه یه نه ی توانی هیچ کار یکی سه رسو و په نهر بکات، ته نهها ژماره یه کی که می له خه لکی چاك کرده وه. نه ویش به ده ست دانان له سه ریان سه ری سوورما له بی باوه ریان. ئینجا گهرا به لادیسه کانی ده ورو پشت و ده ستی کرد به فیر کردیان﴾

(مه ۹ : ۲۳) ﴿عیسا پی ووت: گهر بتوانی؟ نه وه ی باوه پ به نیی هه موو شتیکی بو ده بیت﴾ یا خود هه موو شتیك له توانای باوه پ داردا ده بیت گهر بتوانی باوه پ هه بی.

پرسىيارە كانى جىبەجى كۆردن دەر بارەى باوهر

(۱) لە عىبرانىيە كان (۱۱)

خشتەيەك بگە و ناوى پالەوانىك لە پالەوانە كانى باوهر كە ناوى لە بەشە كەدا هاتووە بنووسە وەلە بەرامبەر هەرنائىك ئەو گۆرانكارىانەى كەر وويداوە لەژيانيدا لەئەنجامى باوهرە كەى پاشان ئەو پىرۆزىيەى كە لە ئەنجامى ئەو باوهرەو بە دەستى هێناوە).
(وہ لآم لە كاغەزىكى سەر بەخوى دەرەوہى كتيبە كە بەدەرەوہ تكاىە).

(۲) كام لەم رستانەى خوارەوہ راستە وە كاميان هەلەيە وە بۆچى؟

باوهر ئەوہيە:

هەنگاوە لە تارىكى يدا

.....

دژى ژىرى يە

.....

دژى بينراوە

.....

بە كەسىكى زىندوو

.....

(۳) (يا ۱ : ۶ ، ۷) بەلام با بەباوهر داواى بگات و هيج گومانى تبادا نەبى، چونكە ئەوہى گومان دەكات وەك شەپۆلى دەريا وايە با دەبەيت و دەبيات. ئەو جۆرە مرقفە نابى بىر لەوہ بگاتوہ شتىك لەخوداوەند بە دەست دەهينى.

نووسىنەوہى ئەم ئايەتە بە شىوازى خۆت دووبارە بگەرەوہ؟

.....

.....

.....

چى تى دەگەيت لەم ئايەتە؟

.....

۴) چەند پىناسە كۆرۈشكەن خۆت بىنوسە بە ووشەكانى خۆت لەبارەى پىناسەى باوهرى جياواز كە لەم نامەيەدا رۆونكرارهتەوہ لە بەشەكانى ۱، ۱۱، ۱۹، ۲۷

.....
.....
.....

۵) رۆلى باوهر چىە لە دەستپىكردى پەيوەندى كەسپتت بەخودا؟

.....
.....
.....

۶) ھەر وھە رۆلى باوهر چىە لە گەشە كۆردى ئەم پەيوەندىەدا؟

.....
.....

۷) كىبى پىرۆز لە عىرانىەكان ۱۲: ۲ و رۆما ۱۰: ۱۷

چونىتى پىدانى خودامان بەباوهر بۆ شىدە كاتەوہ كە دەمانداتى.

لەم دوو شايەتەى كىبى پىرۆز نایا جىبەجى كۆردن دەبىنيت لەسەر ژيانى كەسپتت؟ ئەوہ شىبىكەرەوہ.

.....
.....
.....

۸) باوهر مەر جى بنەرەتە لەپەيوەندى لە گەل خودا.

ئەم دەستەواژەى ماناى چىە لە گەل رۆونكرارەوہى چۆنىتى جىبەجى كۆردى لەسەر ژيانى كەسپتت؟

.....
.....
.....

۹) چۆن ئەزانى كەباوەر بونى ھەيە لەژيانى كەسئيتىدا؟

.....

.....

.....

.....

ب - خۆشەويستى

خۆشەويستى خودايى

خودا

نزيكە كەي

مرۆڧ

برا

۱- خۆشەويستى خودا بۆمان

(يۆ ۳: ۱۶) ﴿چونكە خودا بەم جۆرە جىھانى خۆشەويست تەننەت تاقە رۆلەي خۆي پىشكەش كرد، ھەتا ھەموو ئەوانەي باوهرى پى دەكەن لەناونەچن، بەلكو ژيانى ھەتاھەتاي بەدەست بەيئىن﴾.

قورسزىن دەستەواژە و دەربىرەن لە پىناسە كەردنى سروسشت و تايەتمەندىتى خۆشەويستى خودا بۆمان كامەيە، بەلام ھەول ئەدەين لايەنەكان و دىدى ئەم خۆشەويستىە بى وئىنەيە وئامادەيە بخەينەر و و. ئەم خۆشەويستىە:

- خۆشەويستىە كە ھەلقولارە لەخۆي... ئاراستەيە بەرەو ئىمە.

(۱ يۆ ۴: ۷) ﴿چونكە خۆشەويستى لە خوداويە﴾.

(رۆ ۵: ۸) ﴿بەلام خودا خۆشەويستى خۆي بۆ دەرخستىن، بەوھى مەسىح لەپىناوى ئىمەدا مرد كاتىك ھىشتا گوناھبار بووين﴾.

• خودا ئىمەي خۆش ناوي لەبەر ئەوھى چاكىن و باشىن ياخود بەھۆي خەسلەتە پەسەندكراوە كائمان كەتيا مانايە بەلكو لەبەر ئەوھ ئىمەي خۆش دەوي كە خۆي خۆشەويستىە

• خۆشەويستىە كەي بۆ ئىمە پشت نابەستى بەوھى ئىمە چۆن، ئەو ئىمەي خۆش ئەوي وەك ئەوھى كە ھەين.

• بەلئى ئىمە ھىشتا گوناھبار بووين ياخى بووين خودا خۆشەويستى خۆي راگەيانەد بۆمان.

- خۆشەويستى دەخوازىت، نەك تەنھا ھەستى.

(يۆ ۱۰: ۱۰) ﴿ھاتووم ھەتا ژيانىان ھەبى، ژيانىكى تىرۆتەسەل﴾.

• ئەو دەخوازىت ئىمە باشترىن شتمان ھەبى. تەكا دەكات و بەپەرۆشە مەزنىن ژيانمان بەداتى

- خۆشەويستى كۆشش دەكات لەپىناوماندا. وە دەمانداتى.

• ئەوتەنھا ناخوازىت، بەلكو دەستى درىژ دەكات، كەھەر چى ھەيە لەكۆشش بۆ پەيدا كەردنى چاكە بۆمان.

- زۆرتترین ووتوژره کانی کتیبی پیرۆز جهخت کردنی خوداوه‌ند وه دیاریه کانی دهرده‌خات. وه خوشه‌ویستی‌هه‌ی به‌کار ده‌هیتیت تا هه‌موو تواناکانی بخته‌گه‌ر له‌پیناوی به‌خته‌وه‌ر کردمان.

- خوشه‌ویستی چاکه ده‌گه‌ری به‌دواماندا:

(لۆ ۱۵: ۴) ﴿ده‌گه‌ری له‌پیناوی وون بوه‌که‌دا تا ده‌یدوژیته‌وه﴾.

- ئەو ناوه‌ستی و چاوه‌ری ناکاتا ئیمه‌ بێین و پیرۆزی وهر‌گیرین، به‌لکو ده‌چیته‌ دهره‌وه و ده‌گه‌ری به‌ دواماندا تا ئەماندوژیته‌وه. ئەو ده‌بزووی به‌ره‌و روومان به‌ چاکه‌ی پرو ته‌واوه‌وه، وه ئەو هه‌میشه‌ له‌ ئاماده‌ باشیدا‌یه‌ بۆ ئەوه‌ی تۆ هه‌نگاوی یه‌که‌م بنییت.

- خوشه‌ویستی کۆشش و قوربانی ده‌دات له‌ پیناوتدا، بۆ چاکه‌ی تۆ.

- به‌م شۆیه‌ خوشه‌ویستی هه‌بوو تا پیشکەشی کرد
- ته‌نها دلقراوان نه‌بوو له‌دیاری، به‌لکو هه‌روه‌ها پیش‌کەشی کرد
- نه‌ک ته‌نها ئەوه‌ی که‌ هه‌یه‌تی ده‌دات، به‌لکو خۆیت پیش‌کەش ده‌کات خودی خۆی

- ئەو زهره‌رمه‌ند ده‌بیت نازار ده‌بینیت قوربانی ده‌دات له‌پیناوی تۆ و بۆ چاکه‌ی تۆ - خوشه‌ویستی هه‌چی نه‌ویست له‌ئیمه، به‌لکو ویستی هه‌بوو که‌ بمانداتی. ته‌نانه‌ت ئەو گه‌ر چاوه‌ری خوشه‌ویستی بێ لیمان، له‌راستیدا بۆ ئیمه‌ی ده‌وێت.
- ئەو چاوه‌ری ده‌کات خۆشان بۆی، بۆئه‌وه‌ی چیژوهر‌گرین له‌ خوشه‌ویستی‌هه‌ی بی‌سنووره‌که‌ی که‌ هه‌یه‌تی بۆمان (ووته‌کان ۱۰: ۱۲ - ۱۳، ۳۰: ۲۰)
- ئا ئەوه‌یه‌ مانای راسته‌قینه‌ی هاوبه‌شیکردن و په‌یوه‌ندی که‌ یه‌کیتی دروست ده‌کات (یۆ ۱۷: ۲۱، ۲۳، ۲۶).

له‌به‌ر ئەوه‌ ده‌توانین بلین:

که‌ خوشه‌ویستی خودا رابه‌رایه‌تی ده‌کرد له‌به‌ر ئەوه‌ی خودی خۆی پیشکەش به‌ ئیمه‌ کرد به‌ هه‌موو خه‌سله‌ته‌کانیه‌وه، وه به‌ هه‌موو ئەو توانایانه‌ی که‌ هه‌یه‌تی، وه به‌ هه‌موو ئەو شکۆمه‌ندی و رێژ و سه‌روه‌رییه‌ی که‌ هه‌یه‌تی.

- ئەو رۆژه‌ی که‌ دروستی کردین ویستی وابوو بۆمان.
- ئەو رۆژه‌ی که‌ بوونی هه‌ینایه‌دی دروستی کرد له‌ پیناوماندا.
- پیلانی ئەو بوو که‌ ژیاتمان له‌ گه‌ل خۆیدا به‌دیاری بداتی.
- ئەو رۆژه‌ی مرد له‌ پیناوماندا له‌جیاتی ئیمه‌ خۆی پیشکەشکرد.
- ئەو رۆژه‌ بانگی کردین تا زیندوو بین له‌ئهو‌دا، وه بیدوژینه‌وه‌ له‌ سی (ئوقنوم) دا، له‌ یه‌کیتی و یه‌کگرتمان له‌هه‌موو شکۆمه‌ندی و رێژی خۆی به‌شداریکردین.
- که‌س خوشه‌ویستی له‌مه‌ مه‌زنتری نییه: {که‌ ژیانی خۆی بکات به‌ قوربانی له‌ جیاتی دوسته‌کانی} (یۆ ۱۵: ۱۳)

۲- خوداۋەند خودات خۆش بۆي

﴿خوداۋەند خودات خۆش بۆي بەھەموو دڭن و ھەموو گيان و ھەموو بىرتەۋە ۋە بەھەموو تواناتەۋە﴾ (مەتتا ۲۲: ۳۷، مەر ۱۲: ۳۰ ۋە لوۋ ۱۰: ۲۷) ناتوانىن دەست پى بىكەين تەنھا بەم راستىە گىرنگە نەبىت ئەۋ شايەنى ھەموو خۆشەۋىستىەكە: بۆ كەسايەتى پروتەۋاۋى پۆلەجۋانى كە ديارى و كۆششى داپىمان كە قوربانى دا و خۆي پىش كەش كرد لە پىناۋماندا لەخۆشەۋىستىە بى سنوورەكەي بۆمان ۋە ئەمەش ئەۋە ناگەنىت كەخۆشەۋىستى من بۆ خودا شىتكى نامۆبى و قورس بى و سەرچاۋەي گرتىي لە ھىز لەمندا ياخود پروتەۋاۋى من. بەمەش خودا بەسەرچاۋەي خۆشەۋىستى تاقانە ۋەتوانا دەمىتتەۋە كە ھەمىشە لىي دەرىژى و كۆتايى بۆ نىە. بەلى... ئىمە خۆشمان دەۋى... ۋەئىمە ستايشى دەكەين لە شكۆمەندىەكەيدا (۱ يۆ ۴: ۱۹، ۱۰)

ھەرچۆن راسپاردەكە دەرىخت.

• خوداۋەند خودات خۆش بۆي... خۆشت دەۋى لەبەر كەسايەتى خۆي و لەبەر خودى خۆي

لەبەر ديارى و بەخششەكانى نا... بەلكو لە پىناۋى كەسايەتىەكەي. نەك دەستەكانى و بەلپىنەكانى وات لى بكات خۆشت بۆي بەلكو لەبەر كەسايەتى مەزنى خۆشت بۆي.

• لە ھەموو دلتەۋە... بەھەموو ۋىست

- چونگە ئەمە ھەلپۇزاردنى يەكەمە، ئەۋبە يەكەم دادەنىتت لەژيانندا (مەتتا ۱۰: ۳۷)

- كە ئارەزۋى دڭن و خواستت بەبىي ى ۋىستى ئەۋبىي (مەتتا ۶: ۹، ۱۰).

- كەپىشكەشى بىكەيت... كەبۇزىن بۆ ئەۋ (يۆ ۲۱: ۱۵).

- بەلكو ھەرۋەھا ۋاز لەۋشتانە بەپىنى كە پىشكەشى ئەۋى دەكەيت ۋە شتە ھەرزانەكانت

پىشكەش بەئەۋى گرانبەھا ۋ مەزىن بىكەيت (كردار ۲۰: ۲۴).

• بەھەموو بىرتەۋە... بەھەموو رەزامەندىتەۋە ﴿بۆلاي كىي بچىن؟ كە ۋوشەي ژيانى ھەتاهەتايى لاي تۆيە﴾ (يۆ ۶: ۶۸).

بەم شىۋەيە بىر گىرئىراۋە بەھەموو تىگەيشتن ۋەھست پىكردنەۋە. تەنھا ئەۋ شايەنى ئەۋەيە رابەر ۋ سەر كرده بىي كە دۋاي دەكەۋىن ھەموو رۆژنىك، بەلكو بەرى دەكەۋىن ۋ شايەتى بۆ دەدەين بەھەموو شانازىەكەۋە (۱ كۆ ۱: ۳۱).

• بەھەموو گىياتەۋە... بەھەموو ۋىژدانىتەۋە ۋ بەھەموو سۆزتەۋە ﴿چۆن ئاسك بەپەرۋشە بۆ ئاۋى رۋوبار، گىيانى منىش بەپەرۋشە بۆتۆ، ئەي خودا﴾ (زەبور ۴۲:

(۱

﴿ۋەك سىۋ لەناۋ دارەكانى دارستان ئاۋايە ئەۋىندارەكەم لەناۋ كوران. لە

سېبیره کهی ناره زووم کرد دایشتم بهروبوومه کهی شیرین بوو بو دهمم ﴿گورانی گۆ ۲: ۳﴾.

چهندجار ههسته کاغان جوولاو بزراوت بهره و نهو، له دهست لهملان و بهیهک گهیشتن ی راسته قینه، له گهل که سایه تیه به سوزه کهی و به هیزه کهی؟ بهم شیویه بوو که نافرته داوین پیسه که له بهر دهم پییه کانی مهسیح ههستی خوشه ویستی یه کهی ده بری بوی (لوقا ۷).

● به هه موو تواناته وه... به هه موو توانسته کانتیه وه که تیمهش گیامانی به دینی ههروهک چۆن نهو له پیشدا گیان و ژیانی خوی دا پیمان.

که خودی خۆمان ی پیشکەش بکهین وه کو قوبانیه کی زیندوو پاک و پیروز به هه موو نهو شانهی که هه مانه له توانا و سهروهت و سامان و توانست (رۆ ۱۲: ۱)

﴿من نه مرۆ ئاسمان و زه ویتان لی ده که مه شایهت، که من ژیان و مردن، پیروز کردن و نه فرتم له بهر دهمت داناه، جاژیان هه لێژیره تا خۆت و نه وه کهت بژین که خودا وهند خودات خۆش ده ویت و گوئی له دهنگی ده گریه و پیوهی ده نووسییت چونکه نهو ژیانه و درێزه به رۆژانت ده دات﴾ (ووته ۳۰: ۱۹، ۲۰). ﴿جا خودا وهند خودات به هه موو دلته و هه موو گیانت و هه موو هیزته وه خۆش ده ویت و با نه م ووشانهی من نه مرۆ فه رمانت پیده که م له سه ر دلته بیت و بو منداله کانتی بگێره وهو باسی بکه کاتیک له مان داده نیشیت و کاتیک به رپگادا ده رۆیت و کاتیک ده خه ویت و کاتیک هه لده ستیت وهک نیشانه یه کیش له سه ر دهستی بیهسته و با گولنگیش بیت به ناوچه وانته وه و له سه ر چوار چیره ی ده رگا کانی ماله کهت و له سه ر ده رگا کانی ماله کهتی بنووسه﴾ (ووته ۶: ۵ - ۹).

۳- نزیکه کهت خۆش بوی

● ﴿من راسپار ده یه کی نوئی تان ده ده می: که یه کتریتان خۆش بوی. ههروهک چۆن من خۆشم ویستن ئیوهش ههروهها یه کتریتان خۆش بوی به مه هه مووان ده زانن که قوتابی من: گهر ئیوه خۆشه ویستیتان هه بوو بو یه کتری﴾ (یوحنا ۱۳: ۳۴، ۳۵)

● ﴿خۆشه ویستان، بایه کتریمان خۆش بویت، چونکه خۆشه ویستی له خودا وهیه و نه وهی به رامبه ره کهی خۆش بویت خودا ده ناسیت و له خودا بووه نه وهش به رامبه ره کهی خۆش نه ویت خودا ناسیت، چونکه خودا خۆشه ویستیه﴾ (۱ یو ۴: ۷، ۸).

● ﴿تاهه موو یهک بن، ههروهک تو چۆن له مندای نهی باوک منیش له تۆدام، تانه وانیش له ئیمه دابن، تاکو جیهان باوه ر بهیتی که تو منت ناردووه﴾ (یوحنا ۱۷: ۲۱).

● ﴿به لام من پیتان ده لیم: دوژمنه کانتان خۆش بوی و نوێژ بکهن بو نه وانیهی ده تانچه و سینه وه به مه ده بنه رۆلهی نهو باوکه تان که له ئاسمانه، نهو خۆری خوی

بهسه چاك و خرايدا هه لئدینی و بارانی خوئی بهسه ر دادپهروهر و زور داریش
دهبارینی نه گهر ههر نهوانه تان خوش ویست که ئیوهیان خوش دهوی چ پاداشتی
وهرده گرن؟ ﴿مهتا ۵ : ۴۴ ، ۴۵﴾.

گرنگی ئەمه:

- بهم شیوهیه ژیا رۆلەهێ تاقانه عیسای مهسیح گهروه و مامۆستا.
گهر ئیمه قووتابی ئەوین ئەوا ئەو خوشه ویستی کرد، وه بهم شیوهیه ههروهها پیویسته
ئیمهش خوشه ویستی بکهین.
بانگی شه معون ی کرد: ﴿دوام بکهوه﴾ ئەزانی بو کوی؟... بو خوشه ویستی و
بهخشین بهم شیوهیه تهنها هه موان ئەزانن که ئیوه قووتابی منن گهر ئیوه هه مان
خوشه ویستیان هه بیست
• چونکه خوشه ویستی بهروو بوومی راست و دروستی یه، یه که مینه بو په یوه نلیمان به
خودای خوشه ویستی.
﴿خوشه ویستان، با یه کتریمان خوش بویت، چونکه خوشه ویستی له خودا وهیه و
ئهو ی بهرام به ره که ی خوش بویت خودا ده ناسیت و له خودا بووه ئه وهش
بهرام به ره که ی خوش نه ویت خودا ناسیت، چونکه خودا خوشه ویستیه﴾ (۱ یۆ ۴ :
۷ ، ۸).

﴿ئهو ی رقی له برا که ی خوئی بیته وه و بلیت من له روونا کیم، ئەوه تا ئیستا له تاریکی دایه.
ئهو ی برا که ی خوش بویت له و روونا که یه ده چه سپیت و ئەو که سه هیچ شتیکی تیا دا نیه
بیکه وینی به لām ئهو ی رقی له برای خوئی بیته وه له تاریکی دایه و به تاریکی دا ده ورات،
نازانیت به ره و کوی مل ده نیت، چونکه تاریکی چاوی کویر کردوه﴾ (۱ یۆ ۲ : ۹ -
۱۱).

﴿ئیمه ده زانین له مردنه وه به ره و ژیان گواستراینه وه، چونکه برا کاتمان خوش ده ویت.
ئهو ی برا که ی خوش نه ویت له مردن ده مینته وه ئهو ی رقی له برا که ی بیته وه بکوژه،
ده زانن ژیا نی هه تاهه تایی له هیچ بکوژیک جیگیر نابیت. بهمه خوشه ویستی فیر بووین،
عیسای مهسیح ژیا نی خوئی له پیناوی ئیمه به خشی، پیویسته ئیمهش ژیا نی خو مان له
پیناوی بریا ن به خشین. به لām ئهو ی مائی دونیا ی پیدراییت و برا که ی خوئی به نه داری
بینی و دلی خوئی ره ق کرد، ئایا چۆن خوشه ویستی خودای تیا دا جیگیر ده بیست؟ رۆله کانم
تهننا به ووشه و زمان خوشه ویستی مه که ن، به لکو به کرده وه و به راستی: ﴿(۱ یۆ ۳ :
۱۴ ، ۱۸)

جا ئایا ده بیست که خودامان خوش بویت و برا کاتمان خوش نه ویت، هه موو برا کاتمان !!؟

- راسپارده که هه رچۆن له رابردو دا ئیستاش به رده وام له سه ر دلیتی:
که خوشه ویستی بکهین وه ک چۆن ئەو خوشه ویستی کرد (یۆ ۱۵ : ۱۲ ، یۆ ۱۳ :
۳۴ - ۳۵ ، ۱ ته سالو ۵ : ۲)

كە خۇشمان بوين ئەوانەى ئەوخۇشى ويىستىن (مەتا ۵ : ۴۴ ، ۴۵) كە بژين لە
خۇشەويىستىدا چۈنكە خۇشەويىستى ژيانە... ژيان چۆن دەبىت بەبى خۇشەويىستى؟
كام و اتاو كام چىژە دەبىت لە ژياندا بەبى ئەو؟
﴿ئەگەر مەرۇف ھەموو سامانى مالەكەى لە ھەوجى ى خۇشەويىستىدا بېھشىت بى
نرخ دادەنرېت﴾ (گۆرانى گۆ ۸ : ۷).

• وە خۇشەويىستى راستەقىنە دەمىنئەو ئەو ى كە بەكئى تەواو لە جەستەى مەسىحدا
دروست دەكات.

ئەو سەر سوور ھىنەرىكى بىنراو، وەبەلگەى دلئايىش لەسەر ھاتنى مەسىح بۆ ئەم
جىھانەمان، خۇشەويىستىكەى، و مردنى لە جىاتى ئىمەيە ﴿ھەتاجىھان بزانى تۆمنت
ناردوو، و ئەوانت خۇشويستو وەك چۆن منت خۇشويست﴾ (يۆ ۱۷ : ۲۳)

جۆرى خۇشەويىستى

أ - بنەما و راستى راسپار دەكە تەنھا ئەو نىە كە خۇشەويىستى بىكەين، بەلكو يەكترىمان
خۇش بویت (خوشك و برايان) وەك چۆن ئەو خۇشى ويىستىن
- بەھەمان جۆر، وەلەسەر ھەمان ئاست، و پىئور ﴿بەمە خۇشەويىستى فىر بووين، عىسای
مەسىح ژيانى خۆى لە پىناوى ئىمە بەخشى،
پىويستە ئىمەش ژيانى خۆمان لە پىناوى برايان بېخشىن﴾ (۱ يۆ ۳ : ۱۶).
و دەتوانىن لە رىگەى پەرتووكى پىرۆزەو خۇشەويىستى مەسىح بەھەموو وئىنە
کردارىە كانەو لە گەن قوتابىە كان بىيىنەو (يۆ ۱۳ : ۱).
﴿ئەو چۆن ئەوانەى خۇش ويىست كەسەر بە ئەو بوون لە جىھاندا تا ئەوپەرى
خۇشەويىستى خۇشى ويىستن﴾

- وە يۆھننا لەبارەى خۇشەويىستى راستى و کردارەكى دەلتى:
﴿پۆلە كام تەنھا بەووشە و زمان خۇشەويىستى مەكەن ، بەلكو بە کردەو بە راستى﴾
(۱ يۆ ۳ : ۱۸)

خۇشەويىستى تەنھا ھەستە كان و ووشە كان نىە، بەلكو توانستە، كاردەكات وە بەدېھتەرە.
— پۆلنى نىردراولە دىدىكىدا وئىنەك دەدات بۆ خۇشەويىستى ولە گۆرانىە كانى
خۇشەويىستىدا دەلتىت:

﴿خۇشەويىستى مېھرەبانەو بەسۆزە خۇراگرە﴾ ... نىانە، بەبەزەيىە
﴿چاوجنۆكى نىە شانازى ناكات داو و تەلە نانتەو﴾ ساكار و دلقرراوانە
﴿جوین دەرنىە﴾ ... كەس برىندار ناكات خراپە ناكات
﴿تەنھا بۆ خۆى داواى ناكات﴾ بەلكو لەپىشدا بۆخەلكى دىكە داوادەكات
﴿شەرەنگىزنىە﴾ ... بەلكو بەناشتى خوازی دەبىاتەو
﴿گومانى خراپ ناكات﴾ ... كەس تاوانبار وقەرزاربار ناكات

﴿بەگوناھە دلخۆش نابىت، بەلكو بەراستى دلشاد ئەبىت﴾ ...

دلخۆش نابىت بەھەلەى خەلكى دىكە، بەلكو دلخۆش دەبىت بە دلخۆشى ناسمان.

﴿لەھەموو شتىكدا دانەخۆگرە، لەھەموو شتىكدا باوەردەكات، لەھەموو شتىكدا

ھىواى ھەيە، لەھەموو شتىكدا نارام دەگرى﴾.

﴿خۆشەويستى نافەوتى تاهەتايە﴾ (۱ كۆ ۱۳ : ۴ - ۸)

ھەر وھە خۆشەويستى:

- دەيەويت... گرنگى دەدات... دەگرى بەدواى پىويستىيە كدا تا دابىنى بكات.
- ئەوھى كە ھەيەتى بەشدارى خەلكى دىكەى پى دەكات (لەلایەنى رۆحى... دەروونى... ماددى).
- ئەو دەرگاھەكى كراوھە بۆ بەخشىن و وەرگرتن... نەك تەنھا بەخشىن.
- يەكەم و كۆتايى وەك يەك سەرچاوە دەگرى لە ئەودا.
- كە يەكترى بنياد بنىن تەواو كارى يەكترى بين (ئەفە ۴ : ۱۱ - ۱۳، ۱۵ - ۱۶).
- لە بەر ئەوھ ئەو گریدەرى پرى و تەواويە (كۆلۆسى ۳ : ۱۴)
- وە ئەو يەكيتى راستەقىنە لە جەستەى عيساى خوداوەندا دروست دەكات.
- ﴿تا ھەموو يەك بن ، ھەر وەك تۆ چۆن لە منداى ئەى باوك منىش لە تۆدام ، تا ئەوانىش لە ئىمە دا بن، تاكو جىھان باوەر بەيتى كەتۆ منت ناردووە﴾ (يۆ ۱۷ : ۲۱).
- ب - نەك تەنھا براكائمان خۆش بۆى وبەس ياخود ئەوانەى خۆشيان دەويىن، بەلكو دوژمنەكائمان خۆش بوى.
- ﴿ئەگەر ھەر ئەوانەتان خۆشويست كە ئىوھيان خۆش دەوى، چ پاداشتى وەردەگرن؟ ئايا باج گرانىش ئەوھ ناكەن﴾ (مەتتا ۵ : ۴۶).
- ھەر وەك چۆن ئەو جىھانى گوناھبارى خۆشويست... كە خۆى دانا لە پىناوى ئەوانەى ھاواريان دەكرد: لەخاچى بەدە لەخاچى بەدە. خوئى لەملى ئىمە و رۆلەكائمان.
- بەم شۆھەيە فېرى كرىن كە دوژمنەكائمان خۆش بوى
- كەواتە نەفرەت لى كەرائمان پىرۆزدەكەين وە وەلاميان دەدەينەوھ بەو ووشانەى كە بەخوى سۆيركراوھ.
- چاك ئەبىن لەگەل ئەوانەى رىقيان لىمانە ﴿ئەگەر دوژمنەكەت برسى بوو تىرى بكە، گەر تىنووى بوو پاراوى بكە. جا تۆ گەر ئەمەت كىرد پشكۆى داگىرساو لەسەرسەرى كۆ دەكەيتەوھ﴾. ئىتر مەھىلە خراپە بەسەرتدا زال بىت، بەلكو بەچاكە زال بە بەسەر خراپەدا ﴿(رۆ ۱۲ : ۲۰ ، ۲۱).
- نوئۆ دەكەين لەپىناوى ئەوانەى كە خراپەمان لەگەل دەكەن وە دەپارپىنەوھ لە خوداوەند لە پىناوياندا.
- نوئۆ دەكەين كە بەزەي پىياندا بىتەوھ وە دلپان روناك بكاتەوھ بە ناسىنى خوداوەندمان عيساى مەسىح.

- راستىك ھەيە لەسەرمانە و پىۋىستە بەباشى بىزانىن كە دوژمنى راستەقىنەمان ئەو ھەيە دوژمنى چاكەيە (شەيتان) ە نەك ئادەمىزاد كە ئىمە لە نىوانىندا ئەژىن. راستە دوژمنايەتيمان دەكەن بەلام بە دوژمنى خۆمانيان نازانىن. ئەوان مەرى وون بوون پىۋىستە كلىسا دەرچىتە دەرەو ە و بگەرى بە دوایاندا لەھەر شوئىكى ئەم جىھانە بن. ئىمە لە پىناوى ئەواندا شەر دەكەن تا بىانبەينەو ە لەمەسىحدا ھەرچون مەسىح مرد لەپىناوياندا. پىۋىستە جىاوازی بگەن كە ئىمە شەر دەكەن لەگەل ئەو رۆحە تىياندايە. رۆحى ياخى بوون و گوناھە، ە جىاوازىش بگەن لەگەل ئەو ەي كە ئايا شەر لەگەل ئەواندا بىت. چونكە خوداوند فىرى كردىن كە گوناھە رەت بگەينەو ە، بەلام گوناھارمان خۆش بویت.

چۆنئى ئىمە:

۱- يەكەم جار لەسەرمانە - ھەلبۇزاردىمان بۇ شىو ە و رىگەى ژيانمان

خۆشەوئىستىمان بىت بو ئەو.

چونكە خۆشەوئىستى ھەست و سۆز نە، بەلكو ئەو ئاراستە يەكى پىروئەواو ە بۇ ژيان،

ئەو ەي تىدايە كە خۆمان دەبەخشىن لە پىناوى خەلكانى دىكەدا.

ئەو رىگايە بۇ ژيان ناتوانىن پىايدا برۆين گەر يەكەم جار ھەلىنەبۇرئىن.

لەبەر ئەو ەتوانىن راسپاردەكە قبول بگەن يان رەتى بگەينەو ە...

ياخود بمانەوئىت يان نەمانەوئىت.

۲- ئەمە وامان لى دەكەت خۆشەوئىستى بەھەموو دلمانەو ە ھەلبۇرئىن ، ئەوئىش

خۆشەوئىستى خودايە بۇ ئىمە و بو ھەموو خەلكانى دىكە.

ئەمەش بەو ە دەبىت كە بىناسىن، ە روانگەمان ھەبىت لە خۆشەوئىستى ئەودا، جا پالتەرى

خۆوئىستىمان دەگۆرئىت، ە رووناكى خۆشەوئىستىكەى دلى تارىكمان رووناك

دەكەتەو ە.

كتىبى پىرۆز دەلئىت: ﴿ئەوسا ئەو خۆشەوئىستى دەناسن كە لەسەرروى ھەموو زانستىكە،

بۇ ئەو ەي پىرپىن لە ھەموو پىرى خودا (كەواتە ناسىنمان و روانگەمان بۇ خۆشەوئىستىكەى

پىرمان دەكەت لە ئەودا و لە خۆشەوئىستىكەى) ﴿ئەفە ۳: ۱۹﴾

﴿بەلام من پىتان دەلئىم: دوژمنەكانتان خۆش بوئى: بۇ ئەو ەي بىنە رۆلەى باوكتان كە لە

ئاسمانەكانە، ئەو خۆرى خۆى ھەلدئىنى بەسەر چاكەكان و خراپەكاندا، ە بارانى خۆى

دەبارئىنى بەسەر دادپەرورەران و زۆرداراندا﴾

(مەتتا ۵: ۴۵).

جا كاتى خۆشەوئىستىكەى دەبىنەو ە بۇ ئىمە كە شاينەنى نىن و لەگەل ھەموو

ھەلەكانماندا.

خۆشەوئىستىكەى دەبىنەو ە بۇ ئەوانەى دەورورەبەرمان، ە ئەوان خۆشەوئىستىن و لە

ئاتوانىن خۆشمان نەۋىن تەنھا وامان لى دېت كە خۆشمان بوين، بەۋە دەبىنە رۆلەي باۋ كمان كە لەئاسمانە. كە خۆرى خۆي بەسەر چاكە كان و خراپە كاندا ھەلدېئى، بەسەر ئەوانەي خۆشيان دەۋى و ئەوانەش كە رەتى دەكەنەۋە (ئېمە بەخۆشەۋىستى ئەو نەك تەنھا خۆشمان دەۋىن، بەلكو ھەموو خەلكانى دېكەشمان خۆش دەۋى ھەرۋەھا).

بەم شېۋە مەسىح نوپۇزى كرد: ﴿مەن ناۋى تۆم بەۋان ناساند، ھەرۋەھا پېيان دەناسېم، تاكو ئەو خۆشەۋىستىيان تىادا بى كە تۆمەنت بى خۆشۋىست، ھەتا مەن خۆم لەۋاندا

﴿﴾

(يو ۱۷ : ۲۶).

۳- ئەو ھېزەي وامان لى دەكات خۆشەۋىستى خودا بەدەۋلەمەندى لېمان بېرۇزى بەرە و خەلكانى دېكە، ئەۋە ھېزى رۇحى پېرۇزىيەتى.

﴿چونكە خودا دلئمانى پېر كىرۋە لە خۆشەۋىستى خۆي بەۋ رۇحە پېرۇزەي بە ئېمەي بەخشېۋە﴾ (رؤ ۵ : ۵).

﴿چونكە خودا رۇحى دۇراندنى بەئېمە نەداۋە، بەلكو رۇحى ھېز و خۆشەۋىستى و نامۇزگارى﴾ (۲ تېمۆ ۱ : ۷).

ھەرچەند تام وچېز لە رۇحى ئەۋە ۋەربگىر، ئەۋەندە دەۋرۋەبەرمان تام و چېز ۋەردەگىر لەۋ خۆشەۋىستىيەي كە بەرۇحى پېرۇز تياماندايە، ئەتوانىن دلئى مەسىحمان ھەبېت: بەرامبەر براكامان، بەرامبەر دۇزمنە كامان، بەرامبەرئەم جىھانە كە تىايدا دەژىن.

۴- ۋەكو خۆت ﴿ھەرگىز ھېچ كەسنىڭ رقى لە لەشى خۆي نابىتەۋە، بەلكو خۆراكى دەداتى و بايەخى بى

دەدات﴾ (ئەفە ۵ : ۲۹).

خۆشەۋىستىمان بۆ خۆمان واتە:

- باشزىن شت بۆخۆمان ھەلدەبۇزىر

پېر بوون لەبەختەۋەرى... ژيانىك خۆشەۋىستى لى بېرۇت

﴿مېرەم شتە چاكەكەي ھەلبۇارد ئەۋەي لىي ناسەنرېتەۋە﴾ (لۆ ۱۰ : ۴۲).

عېساي خوداۋەند دەلېت: ﴿ئەۋەي ئەيەۋىت گىيانى رزگار بكات لەناۋى دەبات، ئەۋەي ئەيەۋىت گىيانى لەناۋەبىرېت لە پىناۋى مندا دەبىاتەۋە﴾ (مەتا ۱۶ : ۲۵).

چەند جار گىيانى خۆمان خۆشۋىست، و ئەۋەمان ھەلبۇارد كەخرابى دەكات ۋە لە ناۋى دەبات.

ئەمە خۆشەۋىستى يە ؟

.....

که گیانی خۆمانمان خۆشویست و شته باشه که مان هه لئه بژارد که لیمان ناسه نرینه وه، شوینی راسته قینه که لای ئه وه و گیان تیرده بی له بهرده م پییه کانی.

ئه مه خۆشه ویستی یه؟

.....

خۆشه ویستی رووناکیه و تاریکی نیه... بونیاد دهنی و ناروخینی، به لام خه لکی تاریکیان خۆشه ده ویت له رووناکی

ئه مه خۆشه ویستی یه؟

.....

ئه و نایه ویت ئیمه رقمان له گیانی خۆمان بیته به لکو رقمان له وتاریکیه بیته که تیماندا یه. که رقمان له وه بیته گیان و خودی خۆمان ژیمانان ئاراسته بکات و ئه و خودایه بی که بیهرستین و بخولینه وه به دهوریدا.

وه رقمان له خۆ ویستی ولوتبه رزی بی که تیماندا یه.

که رووناکی و راستیمان خۆش بو.

چونکه ئه و خودامانه ژیمانانه زیندوو دهینه وه، ده جولین دده زینه وه، له ئه ودا به ئه و بوئه و به لئ: من ریگا و راستی و ژیانم به م شیویه مه ریه م خودا وه ند بو وه به شه چاکه که له ژیانیدا.

قبولکردنی خودی خۆمان:

- شیوه و رووخسارمان
- توانست و تواناکامان
- شۆین و پیگه
- که له سه ری به دی هینراین
- که پیمان به خشرا
- که بینراینه وه تیایدا

زۆر جار ژیاين و خودی خۆمان پهت کرده وه یاخی بووین له به رامبه ر تواناکامان، بۆله بۆلمان کرد له باروودۆخان جا ئه م شیوه و رووخساره چۆن به کار دیت و پرده بیته ولی ی ده رژی له کاتیکدا ئیمه ره تی ده کهینه وه؟

ئیمه پیویستمان به وه یه ئه م شیوه و رووخساره مان قبول بکه یین تا بتوانین پیش که شی خودامانی بکه یین تا ئه ویش به کاری بهیتی و پری بکات و لی ی برژی

ته ماشای بابه تی چاک بوونه وه ی

ده روون یاخود گیان بکه

پرسیاره کانی پهیره وکردن - پهیره وکردنه کان له باره ی خوښه ویستیه وه

۱) وای دانې که سیک به رادهیه کی زور گه وره توی خوښ دهوی نهو که سه چی له پیناوتدا ده کات؟

.....
.....

۲) خوښه ویستی خودا رابه رایه تی عیسای کرد تا گیانی خوی پیشکش به نیمه بکات به همموو خه سلته کانیه وه وه به همموو توانا کانیه وه که هدیته ی وه به همموو شکومه ندی و ریزیه وه.

دیارده کانی خوښه ویستی خودا بو نیمه کامانه ن؟

.....
.....

۳) نایا خودا خوښی ویستن بویه دروستی کردین یان دروستی کردین بویه خوښی ویستین. روونکردنه وه بکه وه بوچی؟

.....
.....

۴) مه تتا (۲۲ : ۴۰، ۳۶) بخویننه وه

﴿خوښه ویستی راسپاردهیه کی ره هایه و یاسای خودایی یه له په یوه ندیه کاند﴾ بوچی؟!؟

.....
.....

۵) وه چوون جیه جی ی ده که یت له سهر ژیانی که سیتی یت؟

.....
.....

۶) (مەتتا ۲۲ : ۳۷)؟

﴿بەھەموو دلتەوۋە وبەھەموو گىانتەوۋە وبەھەموو بىرتەوۋە﴾

ماناى ئەم ئايەتە چى يە

..... دلت

..... گىانت

..... بىرت

۷) بەنرخترىن شت كامەپەپېشكەش بەخوداى دەكەيت لەبەر امبەر خۆشەويستىيە كەى بۆ تو؟

۱ - دەپەك

۲ - خەلتەت

۳ - خزمەت

..... ۴ -

۸) (يۇ ۱۳ : ۱) و (۱ يۇ ۳ : ۱۶) و (۱ يۇ ۳ : ۱۸) بخۆينەرەوۋە: خۆشەويستى مەسىح ئەو جورىتى ويپورەپە بۆ خۆشەويستىمان كە پېويستە ئاراستەى خەلكانى دىكەى بىكەين ، چۆن دەتوانى بەراوردى خۆشەويستىيە كەت بەخۆشەويستى مەسىح بۆ خەلكانى دىكە بىكەيت لەم لايەنانەى خوارەوۋە؟

بەردەوامىتى خۆشەويستى:

.....

..... دلتسۆزى:

.....

پېشكەش كىردنى يارمەتى:

.....

ج - ھيوا

پيشەكى:

لېرەدا سى (۳) پىرەنسىيى بىنەرەتى ھەبە بۆ ژيانى
باوھرداران بەمەسىيە:

خۆشەويستى باوھر ھيوا

ئاتوانىن - بەبى ھەرىدەك لەمانە بۆين.

ئائەۋەبە ھيواى پىرۆزى (ھاتنەۋەى دوۋەمى مەسىيە) بۆ ئەۋەى لەگەل خويىدا بىمانبات بۆ
مالى باوك.

(تېئوس ۲ : ۱۳) ﴿لەچاۋەروانىداين بۆ ھيواى پىرۆز، رۆزى دەرکەوتنى شىكۆمەندى
خوداى مەزن و عىساي مەسىيە رىزگار كەرمان﴾
(يۆ ۱۴ : ۳) ﴿... ھەرۋەھا دېم و دەتانبەم بۆلاى خۆم تاكو ئىۋەش لەو شۆينە بن كە منى
لېدەم﴾.

(۱) راستى ھاتنەۋەى دوۋەمى خوداۋەند

۱ - ئەو روت ووتىرى كىرد لەوبارەبەۋە

(يۆ ۱۴ : ۱ - ۳) ﴿دلتەنگ مەبن. ئىۋە باۋەرتان بەخودا ھەبە، كەۋاتە باۋەرىش بەمن
بىكەن مالى باوكم ژوورى زۆرى لى يە گەر وانەبوايە ئەۋسايىم دەۋوتن من دەرۆم بۆ
ئەۋى تا شۆيتتان بۆ ئامادەبىكەم دواى ئەۋەى رۆيشتم وشۆيتىم بۆ ئامادە كىردن،
دەگەرئىمەۋە لاتان و لەگەل خۆم دەتانبەم، تاكو ئىۋەش لەو شۆينە بن كە منى لېدەم﴾.

(مەتتا ۲۴ : ۳۰) ﴿ئىنجا نىشانەى رۆلەى مەرۋە لەئاسماندا دەر دەكەۋى ھەموو خىلەكانى
سەر زەمىن دەست دەكەن بەگىران، چارۋىلەى مەرۋە دەبىن لەسەر ھەۋرى ئاسمان بەھىزىو
شىكۆبەكى مەزىنەۋە دېت﴾.

(مەتتا ۲۴ : ۴۲) ﴿لەبەر ئەۋە ئىشك بىگرن، چۈنكە نازانن لەچى كاتىكدا خوداۋەندتان
دەگەرئىتەۋە﴾.

(مەتتا ۲۴ : ۴۴) ﴿كەۋاتە ئىۋەش ئامادەبن، چۈنكە رۆلەى مەرۋە لەكاتىكدا، دەگەرئىتەۋە
كەنازانن﴾.

(مەتتا ۲۵ : ۱۳) ﴿كەۋاتە ئىشك بىگرن، چۈنكە رۆزوكاتى گەرئەۋەى رۆلەى مەرۋە
نازانن﴾.

(مەتتا ۲۵ : ۳۱) ﴿كاتى رۆلەى مەرۋە لەگەل فرىشتەكانى بەشىكۆمەندى دەگەرئىتەۋە،
دادەنىشى لەسەر تەختى شىكۆمەندى خۆى﴾.

ب - مزگینى دانى فریشته كان

(کردار ۱: ۹ - ۱۱) ﴿ئەمەى ووت و لەبەر چاویان بەرز بوو وە بۆ ئاسمان ئینجا ھەوریک شار دێو و لەبەر چاویان. جارێ ئەوان بەسەر سامیە و سەیری ئاسمانیان دەکرد، دوویا و خۆیان نیشانان بەجلی سپیە و، پێیان ووتن ﴿ئەى جەلیلە کان بۆ چی وەستاون سەیری ئاسمان دەکەن؟ ئەو عیساى لە نێوانتان بەرز کرایە و بۆ ئاسمان، رۆژێ دى بە ھەمان شێو بەگەریتە و بۆ لاتان﴾

ج - ووشەکانى نیرراوان

(۱ کۆ ۱۵: ۱۹، ۲۰) گەر بێتو ھیومان بەمەسیح تەنھا بۆ ئەم ژيانەبى، ئەوا ئیمە بەدبەختترین کەس دەبین لە نیۆ مەرۆف.

بەلام لە راستیدا مەسیح لە نیۆ مردوان ھەستایە وە بۆ بە نۆبەرەى نووستوان ﴿۱ کۆ ۱۵: ۴۹﴾ ﴿جا چۆن ئەو وینەیمان وەرگرتووە کە لە خۆن دروست کراوە، بە ھەمان شێو وینەى ئاسمانى وەر دەگرین﴾.

(۱ کۆ ۱۵: ۵۱ - ۵۵) ﴿گوێ لەم نھینى یە بگرن: ئیمە ھەموومان ناخەوین بەلکو ھەموومان دەگورپین ئەمەش یە کەسەر لە چاوتر و کانیك روودەدات، کاتى دوا کەرەنا لى دەدرى و دەنگ دەداتەو. ئەوسا مردوان بى گەندەلى و فەوتان ھەلەدەستەو ھەر وەھا ئیمەش دەگورپین چونکە دەبى ئەو سروشتە فەوتاوە نەفەوتای بپوشى و سروشتى مردوو نەمرى بپوشى کاتى فەوتا و نەفەوتای دەپوشى و مردن نەمرى دەپوشى ئەوسا ئەوەى لە کتیبى پیرۆزدا نوسراوە دیتەدى: (سەرکەوتن مردنى قووتدا ئیتر ئەى مردن کوا سەرکەوتنت؟ ئەى گۆز کوا پێو داننت؟)

(۲ پەتروس ۳: ۱۰ - ۱۳) بەلام رۆژى خودا وەند وەك دز دیت، ئەو کاتە بە دەنگى بەرز ئاسمان نامینى، بەئاگرىكى توندیش توخمەکان دەتوینەو ھەر وەھا زەوى و ھەموو ئەو کارانەى لەسەرى کراوە دەسوتینى. گەر ھەموو ئەو شتانە لە ناو بچن، ئیتر پێویستە ئێو چى جۆرە مەرۆفیک بن؟

دەبى ژيانىكى پیرۆز و لەخواترس بژین لەچاوە روانى و ھەولدان بن بۆ ھاتنى بە خیرایى رۆژى خودا، چونکە لەو رۆژە ئاسمان بەئاگر لەناو دەچى توخمەکانیش بەھوى گەرمى دەتوینەو. بەلام بەگۆرەى بەلینى ئەو ئیمە چاوەروانى ئاسمانى نوى و زەوى نوین کەرەست و دروستى تیا دا نیشته جیە﴾.

(۱ یو ۳: ۲، ۳) خۆشەویستان، ئیستا ئیمە رۆلەى خودا ئیستا دەرنە کەوتو ئیمە دەبین بەچی بەلام دەزانین کاتیک ئەو دەردە کەوى ئیمە وەك ئەو دەبین چونکە وەك خۆى دەبین ھەر وەھا ھەر کەسێك ئەم ھیواى ھەبى خۆى پاك دەکاتەو وەك چۆن ئەو

پاکە﴾

(۱ تس ۴: ۱۳ - ۱۸) به لایم ئەوی برابان نامانەوی نەزان بن سەبارەت بە چارەنووسی خەووتوان، هەتا غەمبار نەبن وەك ئەوانەى هیوایان نییه. گەر ئیمە باوەرمان بەوە کرد که عیسا مردوو ئینجا زیندوو بوووە، ئەوا باوەر دەکەین که خودا خەووتوانی باوەردار بە عیسا بۆلای خۆی دەبات ئەوی خوداوەند ووتووێتیی پیتانی دەلتین ئەوەش ئەمەیه: ئیمەى هیشتا زیندوو هەتا کاتی گەرانەوی خوداوەند. پێش خەوتوان ناکەوین، چونکه خوداوەند خۆی دیتە خوارەوه لە ئاسمان، کاتی فرمانی کۆ کردنەوه دەدریت و سەرۆکی فریشتەکان بانگە وازدەکات و کەرەنای خودا فووی پیاده کری، یەکم جار ئەوانەى لە مەسیح مردوون هەلدهستەوه ئینجا ئیمە ئەوانەى هیشتا زیندووین هەموومان بەرە و رووی خوداوەند دەرفیتین لە هەوردا تا لە ئاسمان بە خوداوەند بگەین، ئیتر بەر دەوام لە گەل خوداوەند دەمیتینەوه جا بەم ووشانە وورەى یە کترى بەرز بکەنەوه.

(بین ۳: ۲۱) «ئەوهى سەربکەوێت ریگای پی دەدم لەسەر تەختە کم لە گەل من دانیشی، هەر وەك من سەر کەوتم و لە گەل باو کم لەسەر تەختە کەى دانیشتم».

د - هاتنی یە کەمی بەلگەیه بۆ هاتنی دووهمى هەر چۆن لە کتیبى پیرۆزدا پێشبینی و روانگەکان هاتنەدی که هاتنی مەسیح ولەدايک بوونی لە پاکیزە یەك پێش لەدايک بوونی ئەم پێشبینانە لە کتیبى پیرۆز هەبوون بەسەدان سأل وەپێش بینەکان هاتنەدی هەر بەم شیوەیه بە هەموو دلناییه کەوه پێش بینەکانى هاتنەوهى دووهمى دیتەدی.

ه - لافاوه که - سەدوم و عەموره

دەربرینی پەیمانی کۆن وینەیه کی یاخود دەر خەرى توانای کۆتایی جیهانە.

(۲ پەت ۳: ۴ - ۶) «دەلتین (کوانی) بەلینى گەرانەوهى مەسیح؟»

لەوکاتەى باو کائان لە کۆنەوه مردوون، لەسەرەتای دروست بوونەوه هەموو شتیک وەك خۆیەتی. بەئەنقەست ئەم راستیه پشت گوی دەخەن، که لە کۆنەوه ئاسمانەکان هەن و زەویش بەووشەکانى خودا لەئاو و بە ئاویش پەیدا بوو بەهۆى ئاوه کانی جیهانی کۆنى داپۆشی ولەناوی برد.

و - تپروانی زانستی سەردەم

بەتوانستە کانیانەوه هەوالی رووداوی کۆتایی گۆی زەومان بە وینەى جیا جیا دەدەنى بۆ ئمونه:

- ووزە ناوه کیهکان که ئیستا لەبەردەستدان که دەتوانی جیهان تەفروتونا بکات تەنانەت هەموو جیهان.

- پیکدادانی هەسارەکانى ئاسمان که ئەتوانی گۆی زەوى بەتەقینتەوه و یەك گیانلەبەرى تیدا نامیتی.

• كه نزيكه

(۱ پەت ۴ : ۷) ﴿كۆتايى ھەموو شتىك نزيك بووتەوھە، بۆيە ژيروچاوكراوھ بن بۆ نوپۆھە كانتان﴾

• لە كاژىرېكدا دېتەوھە كه بۆ چوونمان نەبوو لەو كاژىرەدا دېتەوھە

(مەتتا ۲۴ : ۴۴) ﴿كەواتە ئىوھش ئامادەبن، چونكە رۆلەى مرۆفە لە كاتىكدا دەگەرېتەوھە كه نايزانن﴾.

(مەتتا ۲۵ : ۱۳) ﴿كەواتە ئىشك بگرن، چونكە رۆژو كاتى گەرانەوھى رۆلەى مرۆفە نازانن﴾

(۲ پەت ۳ : ۱۳، ۱۴) بەلام بەگوپرەى بەلئىنى ئەو ئىمە چاوەروانى ئاسمانى نوئ و زەوى نوئين كەرەستى و دروستى تبادا نىشتەجى يە. بۆيە خووشەويستان ھەول بەدەن لە كاتىكدا چاوەروانى ئەو رۆژە دەكەن، خودا بەناشتى بتابىنى و ھىچ كەم و كورپەكتان تبادا نەبى﴾

ح - نىشانە كانى هاتنه وهى:

۱ - برسيتى و پەتا

جەنگ - برسيتى - پەتا - بوومەلەرزە - چەوساندنەوھى باوەرداران - دەركەوتنى پىغەمبەرە درۆزنەكان

(مەتتا ۲۴ : ۵ - ۱۳) ﴿چونكە زۆر كەس بەناوى منەوھە دېن و دەلئىن، من مەسىح و زۆر كەس ھەلدە خەلەتئىن ھەر وھا جەنگ و دەنگ و باسى جەنگ دەبىستن، ئاگاداربن نەترسن، پىويستە ئەمانە ھەمووى رووبدات، بەلام ھىشتا كۆتايى نىيە. چونكە مىللەتان دەچن بەگژىھە كترىدا و پاشايەتى بەگژ پاشايەتى دىكەدا، برسيتى و پەتار بوومەلەرزە لە زۆر شوپن روودەدات بەلام ئەمانە ھەمووى ژانى يەكەمە. ئىنجا خەلكى دەتاندەن بەدەستەوھە بۆ ئازاردان و دەتانكوژن، ھەموو گەلان لە پىناوى ناوى من رقيان لىتان دەبىتەوھە ھەر وھا زۆر كەس لەباوەرپان وەردەگەرپن و يەكترى دەدەن بەدەستەوھە و رقيان لە يەكترى دەبىت، زۆر پىغەمبەرى درۆزن دەردەكەن، زۆر كەس ھەلدە خەلەتئىن ئىنجا كه گوناھ بلابووھوھە، خووشەويستى لە دلئى زۆر كەس نامىنى بەلام ئەوھى تا كۆتايى خۆى رادەگرى، رزگارى دەبىت﴾

- شاھتيدان و مزگىنى دان بەئىنجىل

(مەتتا ۲۴ : ۱۴) ﴿مزگىنى ئەم پادشاھىتە لە ھەموو جىھان رادەگەيەندرى وەك شاھتەك بۆ من لای ھەموو مىللەتان ئىنجا كۆتايى دى﴾.

(۲) خۆشپە كانى ئەم بەلئىنە پىرۆزە:

أ - وەك خۆى دەبىينىن. رووبەرورو شكۆمەندىيە كەى دەبىينىن

(۱ يو ۳ : ۲) ﴿خۆشەويستان، ئىستا ئىمە رۆلەى خوداين تائىستا دەرئەكەوتو ئىمە دەبىن بەچى، بەلام دەزانين كاتىك ئەو دەر كەوى ئىمە وەك ئەو دەبىن چونكە وەك خۆى دەبىينىن﴾.

ب - وەك ئەومان لى دى

(۱ يو ۳ : ۲) ﴿خۆشەويستان ئىستا ئىمە رۆلەى خوداين تائىستا دەرئەكەوتو ئىمە دەبىينىن بەچى، بەلام دەزانين كاتىك ئەو دەر دەر كەوى ئىمە وەك ئەو دەبىن چونكە وەك خۆى دەبىينىن﴾.

ج - ھەموو كاتىك لە گەلئىدا دەبىن

(بىينىن ۲۱ : ۱ - ۸) ﴿پاشان ئاسمانىكى نوى و زەويەكى نويم بىنى، چونكە ئاسمانى يەكەم وزەوى يەكەم بەسەر چوون و دەرياش ئىتر ئاسەوارى نەما ھەر و ھاھا شاره پىرۆزە كە قودسى (ئور شالىم) ى نويم بىنى لەئاسمانەو لەلايەن خوداوە ھاھە خوارەو و وەك بوو كىكى رازاوە كە خۆى بۆ زاواكەى ئامادە بكات گويم لەدەنگىكى گەرە بوو لە ئاسمانەو ووتى: (ئەو ھە جادى خودايە لە ناو خەلكدا و خودا لە گەلئان نىشتەچى دەبىت و ئەوان دەبن بەگەلى خودا، خوداش لە گەلئان دەبىت خودا ھەموو فرمىسكە كانى چاويان دەسرىتەو و ئىتر مردن نامىت، ئىتر غەم و ھاوار و نازار نامىن، چونكە شتە كانى پىشوو بەسەر چوون). دانىشتوى سەر تەختەكە ووتى: (ئەو ھەتا من ھەموو شتىك نوى دەكەمەو. ھەر و ھاھا پىي ووتم: (بنووسە، چونكە ئەم ووتانە راستە و ماىەى متمانەن). پاشان پىي ووتم: (ئەواھاھەدى، من ئەلف وىم، من سەرەتا و كۆتايىم، من لەسەر چاوەى ناوى ژيان بەخۆرايى ئاوبە تىنو و دەدەم ئەو ھى سەربكەوئت ئەو مىراتەى بۆ دەمىنئەو وە من دەم بەخوداى ئەو، ئەو ھى دەبىتە رۆلەى من. بەلام ترسنۆكە كان و گلازە كان وى باوەرە كان و داوین پىسە كان و بكوژە كان و جادوگەرە كان وى پەرستە كان و ھەموو درۆزە كان، پاداشىتان فرىدانە بۆ ناو ئەو دەرياچەيەى بەئاگر و گوگرد داگر ساو، ئەو ھى مردنى دوو ھەمە﴾.

(فلىبى ۱ : ۲۱ - ۲۳) ﴿چونكە لەلاى من، ژيان مەسىحە، مردنىش قازانجە. بەلام گەر ژيان لەلەش بى، ماناى ئەو ھى بەروبوومى كردارە كانە بۆ من، لە گەل ئەو ھەشدا نازانم كاميان ھەلبىترم چونكە سەرسام ماوم لە نىوان ئەم دور برپارەدا، ھەز دەكەم ئەم ژيانە بە جى بەئىلم تا بچمە لاى مەسىح، ئەمەش باشتە﴾.

(بىينىن ۲ : ۱۰) ﴿ھەرگىز مەترسە لەو نازارانەى بۆت دىت. شەبىتان خەرىكە ھەندىكتان بختە زىندانەو ھە تا قى بكرىنەو ھەر و ھاھا بۆ ماو ھى دە رۆزە دوو چارى ئەشكەنجە دەبنەو. تامردن دلسۆز بە، منىش تاجى ژيانت بى دەبەخشم﴾.

(بىيىن ۳: ۲۱) ئەۋەي سەرىكەۋىت رېڭىگى پى دەدەم لەسەر تەختە كەم لە گەل من دانىشى، ھەروەك من سەركەۋىت و لە گەل باۋكەم لەسەر تەختە كەي دانىشىم. ﴿
 (مەت ۲۵: ۲۱) ﴿گەرەكەي پى دەلىت: باشت كەرد ئەي كۆيلەي چاك و دەست پاك. دەست پاك بوۋىت لە كەمدا زۆرت پى دەسپىرم. ۋەرە ژورەۋە بۆ خوشى گەرەكەت.﴾

(۳) داۋاكارىيە كانى ئەم ھىۋايە:

۱- تۆبە كەردن و گەرەنەۋە بۆ خوداۋەند:

نەۋنەي كەچە پاكىزە كان و دانا كان

(مەتتا ۲۵: ۱۲، ۱۳) ۋەلامى داۋەۋە: راستىن پى دەلىت، من ناتاناسم. كەۋاتە ئىشك بگرن، چونكە پۇژ و كاتزىمىرى گەرەنەۋەي رۆلەي مەۋقە نازان.﴾

۲- پىرۋى و ئىشكگرتن و نۆيژ.

(۱ يۆ ۳: ۳) ھەروەھا ھەركەسىك ئەم ھىۋايەي ھەبى، خۆي پاك دەكاتەۋە ۋەك چۆن ئەۋپاكە.﴾

(۱ پەت ۴: ۷) كۆتايى ھەموو شتىك نىك بوۋتەۋە، بۆيە ژىرو چاۋكراۋە بن بۆ نۆيژە كاننان.﴾

(۲ پەت ۳: ۱۱) گەر ھەموو ئەو شتانه لەناۋ بچن، ئىز پىۋىستە ئىۋە چى جۆرە مەۋقەك بن؟ دەبى ژىيانىكى پىرۋى و لە خواترس بۆين؟﴾

۳- خۆراگرى و دانبەخۆگرتن لە ناخوشىيە كان.

(۱ تەسالۋ ۱: ۳) ھەمىشە يادى كەردارى باۋەر وماندوۋ بوۋنى خوشەۋىستى وئارام گرتنى ھىۋاتان دەكەين)

۴- شاھىتەدان (چاۋەروانىن و داۋاكارى خىرا و بەپەلەي ھاتنەۋەي رۆژى خوداۋەندىن)

(مەتتا ۲۴: ۱۴) مەزگىنى ئەم پادشاھىيەيە لەھەموو جىھان رادە گەيەنرى، ۋەك شاھىتەك بۆمن لاي ھەموو مىللەتان، ئىنجا كۆتايى دىت.﴾

(۱ پەت ۳: ۱۵) بەلكو خوداۋەند خودا پىرۋى بگەن لەدلتان و بەردەۋام ئامادە بن بۆ ۋەلامدانەۋەي ھەرىيەك كىك بېرسى سەبارەت بەم ھىۋايەي لەئىۋەدايە، ئەۋەش دەكەن با بە رۆج سوكى و رېزىيەت.﴾

(۲ پەت ۳: ۱۲) لە چاۋەروانى و داۋاكارى خىراۋەپەلەي ھاتنەۋەي رۆژى خوداۋەندىن كەبەو ئاسمان بەئاگر لەناۋ دەچى ۋەتوخە كانىش دەتۆيئەۋە لە گەر مىدا.﴾

(شاھىتە كانى پەرتووك لەبارەي ھىۋاۋە)

(يۆ ۱۴: ۱ - ۳) ﴿دلتەنگ مەن. ئىۋە باۋەر تان بەخودا ھەيە كەۋاتە باۋەر پىش بەمن

بکهن مالتی باوکم ژووری زوری لی یه، گهر وانه بویه نهوسایتم دهوتن، من دهرۆم بۆ
 نهوی تاشوینتان بۆ ناماده بکه م دوای نهوهی رۆیشتم و شوینتم بۆ ناماده کردن،
 ده گهر پیمه وه لاتان و له گهل خۆم ده تانبه م، تا کو ئیوهش له و شوینه بن که منی لینه م

(کردار ۱: ۹ - ۱۱) (نهمه ی ووت و له بهر چاویان بهرز بۆوه بۆ ئاسمان، ئینجا هه ورێک
 شار دیه وه له بهر چاویان جاری ئه وان به سه رسامیه وه سه یری ئاسمانیان ده کرد، دوو پیار
 خۆیان نیشان دان به جلی سپیه وه پێیان ووتن: ئه ی جه لیلیه کان، بۆچی وه ستاون سه یری
 ئاسمان ده که ن؟ ئه و عیسیایه ی له نیوانتان بهرز کرایه وه بۆ ئاسمان، رۆژی دی به هه مان شیوه
 بگه رێته وه بۆ لاتان

(تیتۆ ۲: ۱۳) له چاوه روانی هیوای پیروژ، رۆژی دهر که وتنی شکۆمه ندی خودای مه زن و
 عیسیای مه سیحی رزگار کارمانداین.

(۱ یۆ ۳: ۲، ۳) خۆشه ویستان، ئیستا ئیمه رۆله ی خوداین تائیسنا دهر نه که وتوه
 ئیمه ده بین به چی، به لام ده زانین کاتیک ئه و دهر که وی ئیمه وه که ئه و ده بین، چونکه وه که
 خۆی ده بینین. ههروه ها هه ر که سیک ئه م هیوایه ی هه بی، خۆی پاک ده کاته وه وه که چۆن
 نه ویا که.

(۱ پەت ۳: ۱۵) به لکو مه سیح پیروژ بکه ن له دلستان و وه که خودا وه ند ریزی لی بگرن،
 ههروه ها به رده وام ناماده بن بۆ وه لامدانه وه ی هه ریه کیک پرسی سه باره ت به م هیوایه ی
 له ئیوه دایه، نه وهش ده که ن با به رۆح سووکی و ریز بیت.

(مهت ۲۵: ۱۳) که واته ئیشک بگرن، چونکه رۆژ و کاتی گه رانه وه ی رۆله ی مرۆڤ
 نازانن

(مهت ۲۴: ۴۴) که واته ئیوهش ناماده بن، چونکه رۆله ی مرۆڤ له کاتیکدا ده گه رێته وه که
 نایزانن

(مهت ۲۴: ۱۴) مزگینی ئه م پادشاهیتیه له هه موو جیهان راده گه یه نری، وه که شایه تیه که
 بۆ من لای هه موو میلله تان، ئینجا کۆتایی دی.

(لو ۲۳: ۴۳) عیسا پیتی ووت: (راستیت پی ده لیم: هه ر ئه مرۆ له گه لم ده بیت
 له به هه شت)

(فیلیپی ۱: ۲۱، ۲۳) تامه زرۆی ئه وه م ئه م ژیا نه به جی به یلم تا بچه ملای مه سیح ئه وهش
 باشتره

(کو ۱۵: ۱۹، ۲۰، ۴۹، ۵۸):

«گه ر بیتو هیوامان به مه سیح ته نها بۆ ئه م ژیا نه بی، ئه و ئیمه به دبه خترین که س ده بین له
 نیو مرۆڤ»

«به لام له راستیدا مه سیح له نیو مردوان هه ستایه وه و بوو به نۆ به ره ی نوو ستوان»
 «جا چۆن ئه و وینه یه مان وه رگرتوه که له خۆل دروستکراوه به هه مان شیوه وینه ی

ئاسمانی وه رده گرین»

﴿كەواتە ئەي برايانى خوشەويستم، جىگىر و چەسپاوبن، خۆتان بەتەواوى بۆ خوداۋەند تەرخان بىكەن، ئىت بزانن ئەۋەي بۆخوداۋەندى دەكەن بى سوود نىيە﴾

(۲ پەت ۳: ۱۰ - ۱۴) بەلام رۆزى خوداۋەند وەك دز دىت، ئەۋكاتە بەدەنگىكى بەرز ئاسمان نامىنى، بەئاگرىكى توندىش ھەرەۋەھا زەۋى و ھەموو ئەۋ كارانەي لەسەرى كراۋە دەسوتىرى. گەر ھەموو ئەۋ شتانه لەناۋىچن، ئىت پىۋىستە ئىۋە چ جورە مروفىك بن؟ دەبى ژيانىكى پىروز و لە خواترس بژىن، لە چاۋەرۋانى و ھەۋلەدان بن بۆ ھاتنى بە خىراي رۆزى خودا، چونكە لەۋ رۆزە ئاسمان بەئاگر لەناۋ دەچى، تۇمەكانىش بەھۋى گەرمى دەتۈنەۋە.

بەلام بەگوپىرەي بەلىنى ئەۋ ئىمە چاۋەرۋانى ئاسمانى نوى و زەۋى نوپىن كەراست و دروستى تىادا نىشتەجىيە. بۆيە خوشەويستان، ھەۋل بەدن لەكاتىكدا چاۋەرۋانى ئەۋ رۆزە دەكەن، خودا بە ئاشتى بتانىنى و ھىچ كەم و كورپەكتان تىادا نەبى﴾

(۱ پەت ۴: ۷) كۆتايى ھەموو شتىك نىزىك بوۋتەۋە، بۆيە ژىرو چاۋكراۋە بن بۆ نوپزەكانتان﴾.

پرسیاره کانی جییه جی کردن له باره ی هیواوه

(۱) (تیتۆ ۲: ۱۳)

پیناسه ی هیوا بکه، هیوا چیه؟

.....

(۲) له ژبانی که سیتیتدا کامهیه نهو هیوایه ی که تاییدا ده ژیت؟

۱- باشترین جوړی کار

۲- ئاستی بژیوی زۆرباش

۳- ئاستی بهرزی رۆحی

۴-

(۳) چی وات لی نه کات هاتنه وه ی دووهمی مهسیح راستی یه کی چهسپاو بیت به لاتنه وه؟

.....

(۴) نهوده سکهوته باشانه ی بۆتۆیه له هاتنه وه ی دووهمی مهسیح به لای خوته وه کامانه ن؟

.....

(۵) هیوات به گه پانه وه ی مهسیح تاچهند کاریگه ری ههیه له سه ر هه لئێژاردنه کانی رۆژانه ت

و شته سه ره کیه کانت؟

.....

